

แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก
(สำหรับผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว และส่วนราชการ)

๑. ในแนวปฏิบัตินี้

“บัตรประจำตัวประชาชน” หมายความว่า บัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (แถบแม่เหล็ก) หรือบัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แบบอนเนกประสงค์ (สมาร์ทการ์ด)

“ส่วนราชการผู้เบิก” หมายความว่า ส่วนราชการซึ่งเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัด และให้หมายความรวมถึง ส่วนราชการภายในของส่วนราชการผู้เบิกที่กรมบัญชีกลางกำหนดให้สำนักงานในระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษายาบาล

“หน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย” หมายความว่า สำนักสารสนเทศบริการสุขภาพ (สทส.) หรือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

“ธุรกรรมเบิกจ่ายตรง” หมายความว่า ธุรกรรมเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการ

หมวดที่ ๑

ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว

๒. การใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ รายงานทะเบียนประวัติของผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวจะต้อง “สมบูรณ์” และแสดงสถานะ “มีสิทธิ” จึงจะสามารถใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวควรตรวจสอบสิทธิของตนเองก่อนเข้ารับการรักษาพยาบาล โดยนำเลขประจำตัวประชาชนหรือเลขประจำตัวที่กรมบัญชีกลางกำหนด ตรวจสอบผ่านเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง ที่ www.cgd.go.th หัวข้อ “ตรวจสอบสิทธิรักษายาบาล”

๓. ในการเข้ารับการรักษาพยาบาลครั้งแรก (ผู้ป่วยรายใหม่) ในสถานพยาบาลแห่งใด อาจมีขั้นตอนการลงทะเบียนเพื่อออกบัตรประจำตัวผู้ป่วย หรือการตรวจสอบสิทธิก่อนเข้ารับการรักษาพยาบาลในเบื้องต้น ซึ่งถือเป็นขั้นตอนภายในของสถานพยาบาล จึงขอให้ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวปฏิบัติตามวิธีการที่แต่ละสถานพยาบาลเป็นผู้กำหนด

๔. การให้สถานพยาบาลเบิกค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกแทนในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ให้ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว ถือปฏิบัติ ดังนี้

๔.๑ แสดงตน ณ สถานพยาบาล และแจ้งความประสงค์ว่าจะใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชน หรือวิธีการอื่นตามหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายเป็นผู้กำหนด เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๔.๒ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องใช้บัตรประจำตัวประชาชน เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

(๑) ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวที่มีบัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (กระดาษเคลือบพลาสติก) ซึ่งเป็นบัตรที่ทางราชการให้ใช้ตลอดชีพก่อนที่หลักเกณฑ์นี้มีผลใช้บังคับ

(๒) บุคคลในครอบครัวที่ยังไม่สามารถมีบัตรประจำตัวประชาชนได้ และ/หรือไม่สามารถมีบัตรประจำตัวประชาชนได้ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน ได้แก่ เด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๗ ปี คู่สมรส บิดาหรือมารดาของผู้มีสิทธิที่มีได้มีสัญชาติไทย

(๓) ผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีได้นำบัตรประจำตัวประชาชนมาเข้ารับบริการทางการแพทย์

(๔) ผู้ป่วยซึ่งเข้ารับการรักษาพยาบาลนอกเวลาราชการ และไม่มีเจ้าหน้าที่การเงินปฏิบัติงานในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

๔.๓ กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีบัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ได้จัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (กระดาษเคลือบพลาสติก) ให้แสดงบัตรดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาล เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลใช้เลขประจำตัวประชาชนทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๔.๔ กรณีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๗ ปี ให้แจ้งเลขประจำตัวประชาชนที่ปรากฏอยู่ในสูติบัตร หรือทะเบียนบ้าน (ของเด็ก) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลใช้ในการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง และให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลเด็กประกอบการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงด้วย

๔.๕ กรณีบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิที่มีได้มีสัญชาติไทย และไม่มีเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ทางราชการออกให้ ให้แจ้งเลขประจำตัวที่กรมบัญชีกลางกำหนด ขึ้นต้นด้วยอักษรภาษาอังกฤษ "B" และมีตัวเลขจำนวน ๑๒ หลัก รวมเป็น ๑๓ หลัก ตามรายงานทะเบียนประวัติ เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๔.๖ กรณีบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิที่มีได้มีสัญชาติไทย แต่มีเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ทางราชการออกให้ ให้แจ้งเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ปรากฏอยู่ในทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนต่างด้าว เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๔.๗ กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวไม่สามารถไปแสดงตน ณ สถานพยาบาลได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ป่วยติดเตียง โดยมีคำรับรองของแพทย์ยืนยันว่า เป็นผู้ป่วยติดเตียงจริง

(๒) ผู้ป่วยโรคจิตเวช ผู้ป่วยที่ป่วยเป็นระยะสุดท้ายของโรค (Palliative care) และผู้ป่วยที่มีกำหนดนัดเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลแห่งอื่นในขณะที่ตนเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยในอยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ณ สถานพยาบาลอีกแห่งหนึ่ง โดยอยู่ในดุลพินิจของแพทย์ผู้รักษาที่จะส่งการรักษา โดยการชักประวัติหรือสอบถามอาการจากผู้ดูแลผู้ป่วย

(๓) ผู้ป่วยซึ่งต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก

(๔) เหตุจำเป็นอื่น ๆ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ให้ผู้ดูแลผู้ป่วยนำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลดังกล่าว ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงแทนผู้ป่วย และให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลประกอบการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงด้วย และในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นบุคคลตามข้อ ๔.๔ ข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ ให้นำวิธีปฏิบัติตามข้อ ๔.๔ ข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ มาใช้บังคับ

๔.๘ ในกรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว เป็นผู้สูงอายุ หรือเป็นผู้มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว เมื่อเข้ารับการรักษาจากแพทย์แล้ว แต่ไม่สะดวกในการรับยาด้วยตนเอง หรือทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงด้วยตนเอง สามารถมีผู้รับยาแทนหรือผู้ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงแทนก็ได้ โดยในขั้นตอนการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงให้ผู้รับยาแทนหรือผู้ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงแทนนำบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงแทนได้ ในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นบุคคลตามข้อ ๔.๔ ข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ ให้นำวิธีปฏิบัติตามข้อ ๔.๔ ข้อ ๔.๕ และข้อ ๔.๖ มาใช้บังคับ

๕. ในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนเสียไม่สามารถทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงได้ กรณีดังกล่าวผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว ยังคงสามารถใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการได้

๖. ในกรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวไม่แสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดต่อสถานพยาบาล หรือวิธีการอื่นตามหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายเป็นผู้กำหนด จะต้องทดรองจ่ายเงินค่ารักษายาบาลและนำไปเสริมรับเงินยื่นเบิก ณ ส่วนราชการต้นสังกัด

๗. ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวที่มีพฤติกรรมการใช้บริการที่ส่อไปในทางทุจริต หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด กรมบัญชีกลางจะดำเนินการระงับการใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๘. ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวตลอดจนผู้รับยาแทนหรือผู้ทำการแทนต้องให้ความร่วมมือกับสถานพยาบาลและต้องมีการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง ณ จุดที่สถานพยาบาลกำหนดทุกครั้ง เนื่องจากหากมิได้มีการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงที่เครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชน หรือวิธีการอื่นตามหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายเป็นผู้กำหนดจะไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการได้

๙. ในกรณีที่มีปัญหาการใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ สามารถสอบถามข้อมูล Call Center กรมบัญชีกลาง หมายเลข ๐ ๒๒๗๐ ๖๔๐๐

หมวดที่ ๒ ส่วนราชการ

๑๐. ส่วนราชการผู้เบิกจะได้รับข้อมูลการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการจากกรมบัญชีกลางผ่านระบบ KTB Corporate Online โดยส่วนราชการผู้เบิกจะได้รับ Username และ Password จากบริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อเรียกดูข้อมูลดังกล่าว โดยให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของส่วนราชการตามโครงการบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ทั้งนี้ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติมอบหมายเจ้าหน้าที่ภายในส่วนราชการผู้เบิกสรุปข้อมูลดังกล่าวให้ทราบเป็นรายเดือน และให้ตรวจสอบสถานะของผู้มีสิทธิว่ายังคงเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หรือผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ ภายในสังกัดของตนเองหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงฐานข้อมูลของผู้มีสิทธิให้เป็นปัจจุบันเสมอ และหากพบว่า ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวมีการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการผิดปกติ ให้ดำเนินการแจ้งให้กรมบัญชีกลางทราบโดยด่วน ผ่านช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ CSMBSCGD3@cgd.go.th

